

ELÄKETURVAKESKUS

KALEVANKATU 6 - HELSINKI 10
Puhelin (vaihde) 6425 11 Postisiirto 120811
Liikepankit Osuuskassat Säästöpankit tili 5041

Yleiskirje n:o 10/69

15.7.1969

Työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa harjoittaville eläkelaitoksille

Asia: rekisteröimiskelpoiset lisäedut

Eläketurvakeskus muuttaa yleiskirjeissään n:o 15/67 ja 6/68 antamiaan ohjeita rekisteröimiskelpoisista lisäeduista ja niitä koskevien eläkejärjestelyjen ilmoittamisesta ja rekisteröimisestä. Ensiksi mainittua yleiskirjettä eli ns. lisäetujen karttaa koskevat muutokset annetaan liitteessä 1 ja jälkimmäistä yleiskirjettä koskevat muutokset liitteessä 2.

Eläketurvakeskus edellyttää, että eläkelaitokset huolehtivat vakuutus sopimusten muuttamisesta lisäetujen karttaan annettuja muutoksia vastaaviksi. Voimassa olevista perhe-eläkejärjestelyistä, joissa tavoite-eläketyypin tunnus (ruudussa 82) on 1, on tämän vuoden loppuun mennessä ilmoitettava eläkejärjestelykortin ruutuun 87 merkittävä tunnus.

ELÄKETURVAKESKUS

Markku Kaikkonen
Markku Kaikkonen

Jouko Sirkesalo
Jouko Sirkesalo

- Liitteet: 1) Muutokset lisäetujen karttaan
2) Muutokset eläkejärjestelykortin täyttämishjeiseisiin

TEL 11 §:N MUKAISET REKISTERÖIMISKELPOISET LISÄEDUT

Eläketurvakeskuksen yleiskirjeen n:o 6/68 liitteenä 4 olleiden ohjeiden rekisteröimiskelpoisista lisäeduista kohdat II a ja III b muutetaan seuraavan sisältöiseksi. Kohtaan III b tuleva rajoitussäännön muutos tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1969 ja muut muutokset 1 päivästä tammikuuta 1969.

II Vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeen määrää koskeva lisäetua) Vanhuuseläkkeen suuruus

Vanhuuseläkkeen suuruus tulee määritellä seuraavassa esitettäviä periaatteita noudattaen.

Täyden lisäeläkkeen suuruus lasketaan niin, että lisäeläkkeen ja samaan työsuhteeseen perustuvan TEL:n mukaisen peruseläkkeen yhdessä muodostama täysi tavoite-eläke on eläketurvan ehdoissa määrätty prosenttimäärä p % eläkkeen perusteena olevasta palkasta.

Jos työntekijällä on eläkkeeseen oikeuttavaa palvelusaikaa vähemmän kuin eläketurvan ehdoissa määrätty täyteen eläkkeeseen oikeuttava palvelusaika n kuukautta, tavoite-eläke on eläkkeeseen oikeuttavien täysien palveluskuukausien lukumäärän osoittama n:s osa sen täydestä määrästä.

Lisäeläkkeen määrää rajoitetaan niin, että se yhdessä TEL:n ja LEL:n mukaisten vanhuuseläkkeiden ja sellaisten työ- ja virkasuhteisiin perustuvien muiden vanhuuseläkkeiden kanssa, jotka työnantaja ilmoittaa otettavaksi huomioon, on enintään 60 % (tahi 66 %) korkeimmasta TEL:n mukaisen eläkkeen perusteena olevasta palkasta.

Edellä mainittua rajoitusta tehtäessä voidaan lisäksi kansaneläkettä vastaavana vähennyksenä ottaa huomioon joko

- kansaneläkkeen perusosa tai
- TEL 8 §:ssä tarkoitettu kansaneläkettä vastaava määrä.

Milloin eläkkeeseen oikeuttava palvelusaika on laskettu myöhemmästä ajankohdasta kuin työsuhteeseen tulosta lähtien, on lisäeläkkeen suuruutta laskettaessa TEL:n mukaisesta peruseläkkeestä rinnastettava muiden työsuhteiden vapaakirjoihin se osa, joka vastaa aikaa, jota ei ole otettu huomioon tavoite-eläkettä laskettaessa.

Lisäksi voidaan lisäeläkkeen suuruus määritellä siten, että se on jollakin edellä sanotulla tavalla määritellystä lisäeläkkeestä se suhteellinen osa, joka vastaa lisäeläkejärjestelmän voimaantulosta eläkeikään lasketun palvelusajan osuutta koko lisäeläkkeeseen oikeuttavasta palvelusajasta.

Muutettaessa rekisteröimätön eläkejärjestely rekisteröidyksi, eläketurvan ehdoissa voidaan lisäksi määrätä, että uuden järjestelmän mukaisen eläkkeen tulee kunkin työntekijän osalta aina olla vähintään sen suuruinen, että se vastaa uuden järjestelmän hyväksi hänen osaltaan siirrettäviä aikaisemman eläkejärjestelmän varoja. Vastaavasti voidaan menetellä myös silloin, kun rekisteröidyn eläkejärjestelyn ehtoja muunnetaan.

Eläkkeen perusteena oleva palkka tulee määrittää samoin kuin se on määritetty henkilön peruseläketurvan osalta.

Eläkkeeseen oikeuttavan palvelusajan laskemistapa tulee määritellä eläketurvan ehdoissa. Palvelusaika voidaan valita myös todellisesta palvelusajasta poikkeavaksi. Palvelusaikaa yli eläkeiän älköön luettako eläkkeeseen oikeuttavaksi palvelusajaksi.

TEL:n mukainen peruseläke tulee laskea ottamatta huomioon TEL 8 §:n mukaista yhteensovitusta ja ottamatta huomioon työntekijän mahdollista palvelusta yli eläkeiän. Peruseläkkeet (ja myös lisäeläkkeet) tulee ottaa huomioon muunnettuina vastaamaan eläkejärjestelmän eläkeikää. TEL:n 5a ja 7b §:en mukainen peruseläkkeen korotus rinnastetaan lisäeläkkeen suuruutta laskettaessa muiden työsuhteiden vapaakirjoihin.

Prosenttiluku p tulee valita niin, että se on enintään 66.

Täyteen eläkkeeseen oikeuttava palvelusaika n tulee

valita väliltä 300-504 kuukautta.

Eläkejärjestelmissä, joissa eläkeikä on 65 vuotta alhaisempi, voidaan vanhuuseläkkeeseen liittää kansaneläkettä vastaava lisäosa, jota maksetaan järjestelmän eläkeiästä kansaneläkkeen eläkeikään. Tämän lisäosan suuruus tulee määritellä siksi määräksi, jolla kansaneläkkeen huomioonottaminen lisäeläkkeen varsinaisessa laskemissäännössä on pienentänyt vanhuuseläkkeen määrää.

- - - -

III Perhe-eläkkeen määrää koskeva lisäetu

- - - -

b) Perhe-eläkkeen suuruus

Perhe-eläkkeen suuruus tulee määritellä seuraavassa esitettäviä periaatteita noudattaen:

1. Lisäperhe-eläkkeen suuruus lasketaan vähentämällä kokonaisperhe-eläkkeestä samaan työsuhteeseen perustuva TEL:n mukainen peruserhe-eläke.

Täysi kokonaisperhe-eläke on, jos edunsaajia on vähintään kolme, eläketurvan ehdoissa määrätty prosenttimäärä q % eläkkeen perusteena olevasta palkasta. Sanotusta määrästä täysi kokonaisperhe-eläke on kolme neljäsosaa, jos edunsaajia on kaksi, ja puolet, jos edunsaajia on yksi.

Jos edunjättäjällä on eläkkeeseen oikeuttavaa palvelusaikaa vähemmän kuin eläketurvan ehdoissa määrätty täyteen eläkkeeseen oikeuttava palvelusaika n kuukautta, kokonaisperhe-eläke on eläkkeeseen oikeuttavien täysien palveluskuukausien osoittama $n:s$ osa täyden kokonaisperhe-eläkkeen määrästä.

Lisäeläkkeen määrää rajoitetaan niin, että kokonaisperhe-eläke yhdessä muiden TEL:n ja LEL:n mukaisten perhe-eläkkeiden ja sellaisten edunjättäjän työ- ja virkasuhteisiin perustuvien perhe-eläkkeiden kanssa, jotka työnantaja ilmoittaa otettavaksi huomioon,

on enintään 60 % (tai 66 %) korkeimmasta TEL:n mukaisen eläkkeen perusteena olevasta palkasta. Jos edunsaajia on kaksi, on mainittu prosenttiluku kuitenkin 45 (tai 49,5) ja jos edunsaajia on yksi, on prosenttiluku 30 (tai 33). Rajoitusta toimitettaessa ei kuitenkaan oteta huomioon eläkkeeseen sisältyvää määräaikaista korotusta.

Edellä mainittua rajoitusta tehtäessä voidaan lisäksi PEL-eläkettä vastaavana vähennyksenä ottaa huomioon joko

- kansaneläkkeen perusosa kaksinkertaisena, jos edunsaajia on vähintään kolme, 1 1/2 -kertaisena, jos edunsaajia on kaksi, ja muulloin se jätetään huomioon ottamatta tai
- kansaneläkkeen perusosa, jos edunsaajia on vähintään kaksi, ja muulloin se jätetään huomioon ottamatta.

Edellä tarkoitetut työnantajan ilmoittamat muut eläkkeet otetaan huomioon sellaisina kuin eläketurvan ehdoissa sanotaan.

2. Lisäperhe-eläkkeen suuruus lasketaan vähentämällä kokonaisperhe-eläkkeestä samaan työsuhteeseen perustuva TEL:n mukainen perusperhe-eläke.

Täysi kokonaisperhe-eläke on eläketurvan ehdoissa määrätty prosenttimäärä q' % eläkkeen perusteena olevasta palkasta lisättynä yhdellä viidesosalla kunkin edunsaajana olevan lapsen osalta. Jos edunsaajina on vain lapsia, on kokonaisperhe-eläke kunkin lapsen osalta $1/5 q'$ % eläkkeen perusteena olevasta palkasta ja jos lapsen molemmat vanhemmat ovat kuolleet, on eläke kaksinkertainen.

Jos edunjättäjällä on eläkkeeseen oikeuttavaa palvelusaikaa vähemmän kuin eläketurvan ehdoissa määrätty täyteen eläkkeeseen oikeuttava palvelusaika n kuukautta, kokonaisperhe-eläke on eläkkeeseen oikeuttavien täysien palveluskuukausien osoittama n :s osa täyden kokonaisperhe-eläkkeen määrästä.

Lisäperhe-eläkkeen määrää rajoitetaan niin, että kokonaisperhe-eläke, kun edunsaajana on vain leski, yhdessä muiden TEL:n ja LEL:n mukaisten perhe-eläkkeiden ja sellaisten edunjättäjän työ-

ja virkasuhteisiin perustuvien perhe-eläkkeiden kanssa, jotka työnantaja ilmoittaa otettavaksi huomioon, on enintään eläketurvan ehdoissa määrätty prosenttiluku r % korkeimmasta TEL:n mukaisen eläkkeen perusteena olevasta palkasta. Tällöin muut perhe-eläkkeet lasketaan olettaen lesken olevan yksinään edunsaajan. Samassa suhteessa kuin edellä pienennetään kokonaisperhe-eläkettä myös silloin, kun edunsaajina on lapsia. Rajoitusta toimitettaessa ei kuitenkaan oteta huomioon eläkkeeseen sisältyvää määräraikaista korotusta.

Milloin eläkkeeseen oikeuttava palvelusaika on laskettu myöhemmästä ajankohdasta kuin työsuhteeseen tulosta lähtien, on lisäeläkkeen suuruutta laskettaessa TEL:n mukaisesta peruserhe-eläkkeestä rinnastettava muiden työsuhteiden vapaakirjoihin se osa, joka vastaa aikaa, jota ei ole otettu huomioon kokonaisperhe-eläkettä laskettaessa.

Lisäperhe-eläkkeen suuruus voidaan määritellä myös siten, että se on jollakin edellä sanotulla tavalla määrittelystä lisäperhe-eläkkeestä se suhteellinen osa, joka vastaa lisäeläkejärjestelmän voimaantulosta eläkeikään asti lasketun palvelusajan osuutta koko perhe-eläkkeeseen oikeuttavasta palvelusajasta.

Muutettaessa rekisteröimätön eläkejärjestely rekisteröidyksi, voidaan eläketurvan ehdoissa lisäksi määrätä, että uuden järjestelmän mukainen eläke on kunkin työntekijän osalta aina vähintään sen suuruinen, että se vastaa uuden järjestelmän hyväksi hänen osaltaan siirrettäviä aikaisemman eläkejärjestelmän varoja. Vastaavasti voidaan menetellä myös silloin, kun rekisteröidyn eläkejärjestelyn ehtoja muunnetaan.

Naispuolisen edunjättäjän jälkeen suoritettavan perhe-eläkkeen suuruus tulee määritellä vaihtoehdon 1 tai siitä johdetun vaihtoehdon mukaisesti.

Eläkkeen perusteena olevan palkan ja eläkkeeseen oikeuttavan palvelusajan laskemisessa on noudatettava edellä vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeen yhteydessä mainittuja periaatteita. Jos edunjättäjällä olisi ollut kuollessaan oikeus TEL 6 §:n 3 momentin mukaisesti myönnettävään työkyvyttömyyseläkkeeseen edellyttäen, että

hän silloin olisi tullut työkyvyttömäksi, on eläkeikään jäljellä oleva aika laskettava eläkkeeseen oikeuttavaksi palvelusajaksi.

TEL:n mukainen peruserhe-eläke tulee laskea ottamatta huomioon TEL 8 §:n mukaista yhteensovitusta. TEL:n 5 a ja 7 b §:n mukainen peruserhe-eläkkeen korotus rinnastetaan lisäperhe-eläkkeen suuruutta laskettaessa muiden työsuhteiden vapaakirjoihin.

Prosenttiluku q saa olla enintään 66.

Prosenttiluku q' on valittava niin, että se on vähintään 20 ja enintään 40.

Täyteen eläkkeeseen oikeuttava palvelusaika n on valittava väliltä 300-504 kuukautta.

Prosenttiluku r on valittava vähintään 30:ksi ja enintään 40:ksi.

Perhe-eläkkeet on yhteensovitettava tapaturmavakuutus-, liikenevakuutus- ja sotilasvammalain mukaisten eläkkeiden kanssa noudattaen vapaaehtoisten lisätujen vapaakirjan ehtoja ja perusteita.

Lisäperhe-eläkkeen rajoitusta ei toimiteta uudelleen eläkkeen alkamisen jälkeen, vaikka siihen vaikuttaneen eläkkeen määrä olisi muuttunut.

Muutokset eläkejärjestelykortin
täyttämisohjeisiin

Eläketurvakeskus on yleiskirjeessään n:o 6/68 antanut ohjeet eläkejärjestelykortin täyttämiseksi. Näitä ohjeita muutetaan seuraavien eläkejärjestelykortin ruutujen osalta:

Ruutu 72: Ensimmäinen osaruutu:

Tavoite-eläketyyppi

Ruutuun voidaan merkitä 1.7.1969 jälkeen voimaantulevassa eläketurvassa (ruudussa 62 aikaisin aika 8.69) vain tunnus 4 ja sen jälkeen mahdollisesti tuleva kirjain A, B tai C. Aikaisemmat tavoite-eläketyypit 2 ja 3 niiden jälkeen mahdollisesti tulevine kirjaimineen A, B tai C voidaan säilyttää viimeistään 1.7.1969 voimaantulleessa eläketurvassa (ruudussa 62 myöhäisin aika 7.69).

Ruutu 87: Perhe-eläkelain (PEL) mukaista eläkettä vastaava vähennys perhe-eläkkeestä.

Ruutuun merkitään aina silloin, kun ruudun 82 ensimmäiseen osaruutuun (tavoite-eläketyyppi) on merkitty tunnus 1, PEL-eläkkeen vähennystä kuvaava tunnus seuraavasti:

0 = PEL-eläkettä vastaavaa vähennystä ei toimiteta

1 = PEL-eläkettä vastaavana vähennyksenä otetaan huomioon kansaneläkkeen perusosa kaksinkertaisena, jos edunsaajia on vähintään kolme, 1 1/2-kertaisena, jos edunsaajia on kaksi ja muulloin se jätetään huomioon ottamatta

2 = PEL-eläkettä vastaavana vähennyksenä otetaan huomioon kansaneläkkeen perusosa, jos edunsaajia on vähintään kaksi ja muulloin se jätetään huomioon ottamatta.